

SLOVENŠČINA , 7. b; 20. 4. 2020 – 24. 4. 2020

Pozdravljeni, učenke in učenci 7. b!

Upam, da ste preživeli prijetne dni in si nabrali novih moči za nadaljevanje pouka.

V preteklih urah ste si zapisali življenjepisne podatke o pisatelju Josipu Jurčiču. Prebrali ste humoresko Kozlovska sodba v Višnji Gori. Izvedeli ste, da humoreska zasmehuje ljudsko neumnost, a ne žali; da zbuja smeh z nesmisli, s pretiravanji, s šaljivimi imeni glavnih junakov, njihovim govorjenjem; da poznamo tri vrste smešnosti oziroma komičnosti, to je značajsko, položajsko in besedno.

Josip Jurčič je med mnogimi svojimi deli napisal tudi povest Domen. To knjigo so imeli doma tudi pri Partljičevih, kjer je med otroki odraščal sin Tone, ki je ljubil branje tako kot njegova mama. Ko je knjigo o Domnu prebrala, jo je dala Tonetu.

V povesti je pisalo, da sta Domen in Domnova mati veliko pretrpela zaradi ravnanj hudobnega graščaka Sove, ki ni priznal za svojega nezakonskega sina Domna. V mladem Tonetu Partljiču je zgodba prebudila močna čustva ...

V berilu »**Novi svet iz besed 7**« **preberi za začetek odlomek Jurčičevega Domna na str. 81.**

V nadaljevanju odpri berilo na **str. 78 – 80 in preberi besedilo.**

Tone Partljič: »Ali veš, koga so danes pokopali?« je vprašal Domen osorno

Razmisli o vsebini besedila. Oglej si ilustracijo in jo ustno opiši.

Ponovno preberi besedilo. Če ne razumeš katere besede, jo poišči v SSKJ ali ob berilu. Ko besedilo dovolj razumeš, preberi vprašanja pri Dejavnostih po branju in odgovore zapiši na list ter ga shrani v literarno mapo.

Preberi tudi življenjepisne podatke o pisatelju Tonetu Partljiču in vse, kar še nisi na straneh 78 – 81, tudi Misel, anekdota.

Če se ti je zgodba zdela resnična in hkrati tudi smešna, si jo prav razumel. V njej je zapisan resničen dogodek iz življenja znane osebe, v tem primeru Toneta Partljiča, zato je to besedilo **anekdota**. Zaradi vedrega in humornega pripovedovanja pa ima anekdota tudi značilnosti **humoreske**.

Takim pripovedim, kjer se avtor in pisatelj izenačita, pa pravimo, da so avtobiografske. Anekdote so se ohranile pri vseh narodih.

Preberi anekdote, ki sem vam jih v nadaljevanju namenila za branje.

Anekdota o literatih moderne

Slovenski igralec in pesnik Danilo Gorinšek (1905 – 1988) je takole zapisal dokaj znano anekdoto o naših dveh literatih moderne:

»Župančič [1878-1949] se je pod svoje prve pesmi podpisoval 'Zupančič', torej ni uporabljal strešice nad začetnico Ž. To mu je nekoč 'očital' Ivan Cankar [1876-1918]: 'Župančič, si zdaj bolj imeniten pesnik, ko si si prilepil strešico na začetnico?' Župančič je bil tudi tokrat kratek in jedrnat: 'Veš kaj, Cankar, pa si še ti privošči strešico na C, če si upaš!'«

Anekdota o Lovru Kuharju – Preživem Vorancu (1893 – 1950)

Pisatelj Prežihov Voranc (s pravim imenom Lovro Kuhar) si je privoščil velikanske količine solate. Zato je nosil v svojem nahrbtniku veliko skledo, da si je lahko kadarkoli sam pripravil svojo priljubljeno jed.

Na potovanju po Franciji se mu je skleda razbila in moral je kupiti drugo. V veliki trgovski hiši sta hodila s prodajalcem po vseh oddelkih in nadstropjih. Voranc je zavračal vse ponujene sklede in skledice. Kar zagleda na polici velikansko skledo in reče:

»E, tale bo prava!«

Prodajalec mu jo je zavil in se opravičil:

»Oprostite, mislil sem, da želite skledo samo za eno osebo!«

Anekdota o Charlieju Chaplinu

Leta 1931 je Chaplin povabil slavnega fizika Alberta Einsteina na zasebno projekcijo svojega novega filma Luči velemesta.

Ameriški filmski komik angleškega rodu Charlie Chaplin (1889 – 1977) je bil predvsem neprekosljiv mojster neme komedije; zakaj je bilo tako, deloma morda pojasnjuje tale njegova izjava:

»Človek potrebuje dve leti, da se nauči govoriti, vendar potrebuje petdeset let, da se nauči molčati.«

Leta 1931 je Chaplin povabil slavnega fizika Alberta Einsteina (1879 – 1955) na zasebno projekcijo svojega novega filma Luči velemesta.

Ko sta se skupaj peljala v mesto, so jima mimoidoči mahali in vzklikali. Chaplin se je obrnil h gostu in mu pojasnil: »Ljudje vam ploskajo, ker vas nobeden ne razume, meni pa ploskajo, ker me.«

Anekdota o irskem književniku Shawu

Neki podeželski duhovnik je slišal, da je irski književnik in duhovitež George Bernard Shaw (1856-- 1950) izvedenec za pripravo kave, in mu je pisal s prošnjo za recept.

Shaw mu je ustregel, na koncu pa dodal: »Upam, da vaša prošnja ni bila samo zvijačna pot, po kateri ste prišli do mojega podpisa.«

Duhovnik je iz prejetega pisma izrezal Shawov podpis, mu ga poslal nazaj z zahvalo za poslani recept, nazadnje pa pripisal: »Pisal sem Vam v dobri veri, zato mi dovolite, da Vam vrnem tisto, kar očitno neskončno cenite, zame pa nima nobene vrednosti – Vaš avtogram.«

Anekdota o nakupu klavirja

Nemški komik, kabaretist in klovn Karl Valentin (1882 do 1948) si je hotel kupiti klavir. Prodajalec mu je začel kazati glasbila: »Si morda želite ta klavir iz ebenovine za 3000 mark?« »Ne,« je polglasno rekel Valentin, »ne, toliko si nisem mislil.« Potem sta prišla do klavirjev za 2500, 2000 in 1000 mark – odgovor je bil vedno enak: »Toliko si nisem mislil ...« Končno sta obstala pri klavirju za 600 mark. »Da,« je rekel komik, »če bi šlo na obroke.« »Seveda. Kako bi šlo s četrletnimi obroki po 100 mark?« je ponudil prodajalec. »Ne,« je tiho rekel Valentin, »toliko si nisem mislil ...« »Radi bi vam ustregli. Koliko pa bi bili pripravljeni plačevati na četrletne obroke?« »Mislim sem si 50 pfenigov,« je plaho predlagal komik. »Ampak gospod Valentin! To bi trajalo tristo let! Kako bi to zmogli?« »Zlahka!« se je šaljivcu razvedril obraz.

Anekdota o Marku Twainu (uradno Samuelu Langhorneu Clemensu), ameriškem pisatelju in humoristu (1835 – 1910)

Slaven pianist je vprašal humorista, če je muzikaličen. »Tega ne vem,« je odvrnil Mark Twain, »toda nekoč sem si rešil življenje s tem, da sem spremljal očeta na klavirju.« »Zanimivo! Kako se je to zgodilo?« »Ko sem bil še majhen, je bila v našem mestu velika povodenj. Voda je vdrla v naše stanovanje, moj oče je sedel na plavajočo omaro in se tako rešil.« »Kaj pa vi?« vpraša z zanimanjem pianist. »Jaz pa sem ga – kot sem že rekel – spremljal na klavirju.«

So ti bile vseč izbrane anekdote? Si se kaj nasmejal ob branju?

Če imate doma knjigo z anekdotami, jih nekaj preberi. Te podatke tudi zapiši v literarno mapo (naslov knjige anekdot, o kateri znani osebi si bral).

Če knjige s to vsebino doma nimate, lahko poiščeš anekdote na spletu.

Učenci, **ponovite literarno snov** drugega ocenjevalnega obdobja.

Po ponavljanju. Tvoji pisna vprašanja, kot si to po ponavljanju v preteklosti že večkrat naredil. Če želiš, lahko zastaviš svoja vprašanja sošolcu tako, da ga pokličeš ali mu pišeš na e-naslov. Na ta način se postaviš v vlogo izpraševalca in še dodatno utrdiš svoje znanje.

Pišite mi, kako napredujete.

Pred nami so praznični dnevi, lepo jih preživite.

Milena Herblan Gostiša